

2019 m. birželio 14 d. Nr. G-284

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
VALSTYBĖS VALDYMO IR SAVIVALDYBIŲ KOMITETAS**

Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius Tel. (8 5) 239 6806 El. p. vszk@lrs.lt

Etninės kultūros globos tarybai

Nr. _____

Į 2019-06-13 Nr. S-130

DĖL PASIŪLYMŲ TOBULINTI ETNINĖS KULTŪROS GLOBOS REGLAMENTAVIMĄ

Valstybės valdymo ir savivaldybių komitete (toliau – Komitetas) išnagrinėtas Etninės kultūros globos tarybos raštu pateiktas pasiūlymas etninės kultūros valstybinės globos įgyvendinimą Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme nustatyti kaip valstybinę (valstybės perduotą savivaldybėms) funkciją.

Komitetas dėl šio pasiūlymo paprašė Vidaus reikalų ministerijos ir Lietuvos savivaldybių asociacijos pateikti nuomones (gautų raštų kopijos pridedamos). Komitetas, susipažinęs su gautomis argumentuotomis nuomonėmis, 2019 m. kovo 20 d. posėdyje konstatavo, kad:

1. etninės kultūros išsaugojimas ir puoselėjimas – labai svarbi visuomeninių santykių sritis, galinti turėti didelės įtakos formuojant šių santykių pobūdį ateityje;
2. dabartinis reguliavimas leidžia savivaldybėms savarankiškai, atsižvelgiant į vietos sąlygas, specifiką, tradicijas, gyventojų poreikius ir kitus aspektus, pasirinkti etninės kultūros valstybinės globos įgyvendinimo būdus ir priemones, tačiau ne visos savivaldybės šiai funkcijai vykdyti skiria pakankamus administracinius ir finansinius resursus;
3. diskutuotina dėl tikslingumo etninę kultūrą išskirti iš daugelio kitų kultūros sričių tuo pat metu užtikrinant Vyriausybės programoje įtvirtinto darnios kultūros siekio įgyvendinimą;
4. esama akivaizdžių signalų, kad etninės kultūros išsaugojimas ir puoselėjimas šiuo metu stokoja pakankamo dėmesio ir finansavimo valstybės lygiu;
5. galiojantį reglamentavimą tikslinga keisti, siekiant naujai, numatant kitus tikslus ir uždavinius, sureguliuoti visuomeninius santykius.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Komitetas nutarė, kad yra tikslinga keisti galiojantį reglamentavimą ir Vietos savivaldos įstatyme etninės kultūros išsaugojimą ir puoselėjimą nustatyti kaip valstybinę (valstybės perduotą savivaldybėms) funkciją. Todėl 2019 m. kovo 25 d. raštu Nr. V-2019-1403 pasiūlėme Kultūros komitetui įvertinti šiuo metu valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įgyvendinamas funkcijas, susijusias su etninės kultūros išsaugojimu ir puoselėjimu, tam, kad būtų atlikti sisteminiai teisės aktų pakeitimai, nustatant šioje srityje aiškia savivaldybių atsakomybę, išvengiant funkcijų dubliavimo valstybės ir savivaldybių lygiu ir užtikrinant šioms funkcijoms įgyvendinti reikalingą papildomą finansavimą.

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos savivaldybių asociacijos rašto kopija, 1 lapas;
2. Vidaus reikalų ministerijos rašto kopija, 2 lapai.

Komiteto pirmininkė

Guoda Burokienė

LIETUVOS SAVIVALDYBIŲ ASOCIACIJA

Kodas 124111348, T. Vrublevskio g. 6, LT-01143 Vilnius, tel. (8 5) 261 6063, faksas (8 5) 261 5366,
el. p. bendras@lsa.lt, atsisk. sąsk. LT287044060001377867 AB SEB bankas, banko kodas 70440

Lietuvos Respublikos Seimo
Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetui

2019-01-24 Nr. (13)-SD-40
2018-12-19 Nr.S-2018-9757

DĖL SIŪLYMŲ TOBULINTI ETNINĖS KULTŪROS VALSTYBINĖS GLOBOS REGLAMENTAVIMĄ

Lietuvos savivaldybių asociacija (toliau - LSA) atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto prašymą, pateikti nuomonę dėl tikslingumo tobulinti Vietos savivaldos įstatymo nuostatas ir etninės kultūros valstybinės globos įgyvendinimą nustatyti kaip valstybinę (valstybės perduotą savivaldybėms) funkciją, apklausė savivaldybes.

Savivaldybių apklausa parodė, jog dalis savivaldybių pritarė Etninės globos tarybos pateiktam siūlymui, t. y. etnokultūros puoselėjimą iš savarankiškos savivaldybių funkcijos perkelti į valstybinę (valstybės perduotą savivaldybėms). Jos tikisi, kad etnokultūrai iš valstybės būtų skirtas didesnis dėmesys bei papildomas finansavimas.

Kitos savivaldybės mano, jog netikslinga etninę kultūrą išskirti iš daugelio kitų kultūros sričių, pvz.: savivaldybių muziejų fondai, kuriuose saugomi tiek etninės kultūros vertybės, tiek ir joms nepriskirtini eksponatai), kultūros paveldas ir pan. Todėl manytina, kad etninės kultūros išskyrimas iš visos kultūros srities Tarybos rašte siūlomą būdu nesąlygotų Lietuvos Respublikos Vyriausybės programoje įtvirtinto darnios kultūros siekio įgyvendinimo.

Savivaldybės pasisakiusios už tai, kad nekeisti Vietos savivaldos įstatymo, mano, kad valstybė turi labiau prisidėti puoselėjant etnokultūrą regionuose. Savivaldybės, įgyvendindamos etninės kultūros valstybinės globos uždavinius, savarankiškai, įvertinusios savo etnografinio regiono bei savivaldybės specifiką, vietos tradicijas, gyventojų poreikius ir kitus aspektus, pačios pasirenka tinkamiausius šios srities valstybės politikos įgyvendinimo būdus ir priemones.

Savivaldybės tikisi, kad atsiras finansiniais ištekliais paremta Etninės kultūros plėtros programa skirta etninės kultūros išsaugojimui, gyvosios etninės tradicijos tęstinumui ir jos populiarinimui visuomenėje.

Direktorė

Roma Žakaitienė

Jonas Mickus, 215 7111, jonas.mickus@lsa.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Šventaragio g. 2, LT-01510 Vilnius,
tel.: (8 5) 271 7154 / 271 7178, faks. (8 5) 271 8551, el. p. bendrasisd@vrm.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188601464

Lietuvos Respublikos Seimo
Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetui

2019-01-
į 2018-12-19

Nr.
Nr. S-2018-9757

DĖL PASIŪLYMŲ TOBULINTI ETNINĖS KULTŪROS GLOBOS TEISINĮ REGLAMENTAVIMĄ

Vidaus reikalų ministerija išnagrinėjo Etninės kultūros globos tarybos 2018 m. gruodžio 3 d. raštu Nr. S-299 pateiktus pasiūlymus dėl etninės kultūros globos teisinio reglamentavimo keitimo, nustatant etninės kultūros globą valstybine (valstybės perduota savivaldybėms) funkcija ir pagal kompetenciją teikia nuomonę.

Pripažindami, kad etninės kultūros globa yra labai svarbi sritis, prisidedanti prie tautinės tapatybės ir pilietiškumo, tuo pačiu – ir valstybingumo stiprinimo, manome, kad Etninės globos tarybos pasiūlymas etninės kultūros valstybinės globos įgyvendinimą nustatyti Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme valstybine (valstybės perduota savivaldybėms) funkcija nėra tinkamiausias būdas spręsti šios srities valstybės politikos įgyvendinimo klausimus dėl šių priežasčių:

1. Vertinat šią visuomeninių santykių sritį, spręstina, kad etninės kultūros globa yra įvairialypė veikla, atskleidžianti visų Lietuvos etnografinių regionų įvairovę ir skatinanti etninio materialaus ir nematerialaus paveldo išsaugojimą, puoselėjimą, gyvosios tradicijos tęstinumą ir sklaidą.

Akivaizdu, kad valstybės politikos šioje srityje įgyvendinimo negalima vertinti kaip konkrečios, įstatymu ir jo įgyvendinamaisiais teisės aktais detalčiai reglamentuotos savivaldybių funkcijos, vienodai vykdomos visose Lietuvos savivaldybėse, kaip kad kitų valstybinių (valstybės perduotų savivaldybėms) funkcijų, pvz., kaip civilinės būklės aktų registravimo, savivaldybei priskirtos valstybinės žemės ar kito valstybinio turto valdymo ar dalyvavimo organizuojant rinkimus ir referendumus ir kt.

Skirtingos savivaldybės, įgyvendindamos Lietuvos Respublikos etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatyme nustatytus etninės kultūros valstybinės globos uždavinius, savarankiškai, įvertinusios savo etnografinio regiono bei savivaldybės specifiką, vietos tradicijas, gyventojų poreikius ir kitus aspektus, pačios pasirenka tinkamiausius šios srities valstybės politikos įgyvendinimo būdus ir priemones. Mūsų nuomone, tai ir yra viena iš prielaidų, kad etninė kultūra organiškai taptų šiuolaikinę visuomenę formuojančia priemone.

2. Abejotina, ar yra tikslinga ir, antra vertus, ar įmanoma etninę kultūrą išskirti iš daugelio kitų kultūros sričių. Atsižvelgiant į Etninės kultūros valstybinės globos įstatymo 5 straipsnio 4 punkte ir 10 straipsnio 7 dalyje nustatytą savivaldybių kompetenciją šioje srityje ir esamą situaciją (pvz., savivaldybių muziejų fondai, kuriuose saugomi tiek etninės kultūros vertybės, tiek ir joms nepriskirtini eksponatai), į įvairių kultūros sričių sąveiką bei dinamiškus pokyčius visuomenėje (pvz., populiarėjantys muzikos stiliai, kuriuose etninės kultūros paveldas pateikiamas naujomis formomis ir kt.) manytina, kad etninės kultūros išskyrimas iš visos kultūros srities Etninės kultūros globos tarybos rašte siūlomą būdu nesąlygotų Lietuvos Respublikos Vyriausybės programoje įtvirtinto darnios kultūros siekio įgyvendinimo.

3. Vadovaujantis savivaldybių biudžetų pajamų metodikos įstatymo 5 straipsnio 2 dalies 1 punktu, valstybinės (valstybės perduotos savivaldybėms) funkcijos finansuojamos valstybės biudžeto lėšomis ir skiriamos savivaldybėms kaip specialioji tikslinė dotacija. Atsižvelgiant į tai, būtina įvertinti ir finansinį šio pasiūlymo aspektą, nes įstatymu priskyrus etninės kultūros globą valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms, Etninės kultūros globos pagrindų įstatymo 5 straipsnio 4 punkte nustatyta savivaldybių kompetencija (funkcijos) ir šiuo metu savivaldybių biudžeto lėšomis finansuojamos priemonės (pvz., nurodytosios šio įstatymo 10 straipsnio 7 dalyje) turėtų būti finansuojamos valstybės biudžeto lėšomis.

Pritariame Etninės kultūros globos tarybos rašte išsakytai nuomonei, kad būtina skatinti savivaldybes daugiau dėmesio skirti etninės kultūros puoselėjimui. Manytume, kad etninės kultūros išsaugojimui, gyvosios etninės tradicijos tęstinumui ir jos populiarinimui visuomenėje būtina sisteminga, tęstinė ir koordinuota valstybės ir savivaldybių institucijų veikla, įgyvendinant ilgalaikes, finansiniais ištekliais paremtas šios srities programas (pvz. Etninės kultūros plėtros programą, Lietuvos etnografinių kaimų išsaugojimo programą ir kt.), o taip pat ir aktyvesnė Etninės kultūros valstybinės globos įstatymo 6¹ straipsnio 10 dalyje nustatytą Etninės kultūros globos tarybos regioninių padalinių Lietuvos etnografiniuose regionuose veikla. Taip pat siūlytina svarstyti galimybę tikslinti Etninės kultūros valstybinės globos įstatymą, į Etninės kultūros globos tarybos sudėtį įtraukiant Lietuvos savivaldybių asociacijos deleguotą atstovą.

Atsižvelgdami į tai, kad etninė kultūra yra viena iš kultūros sričių, kurios finansavimui turėtų būti skiriamos papildomas valstybės biudžeto lėšos, siūlytume šią Etninės globos tarybos iniciatyvą pateikti vertinti Kultūros ir Finansų ministerijoms.

Vidaus reikalų viceministras

Darius Urbonas

Dokumento metaduomenys

PASIRAŠOMIEJI METADUOMENYS

El. dokumento turinį aprašantys metaduomenys

El. dokumento pavadinimas

Dokumento rūšis

Parašai

Dėl etninės kultūros valstybinės globos

Sudarytojai

Statusas

Sudarytojas

Kodas

Adresas

Parašai

Juridinis asmuo

Lietuvos Respublikos

188605295

Gedimino pr. 53, 01109

Seimas

Vilniaus m., Lietuva

Dokumento registracijos

Registravimo data

Dokumento registracijos Nr.

Įmonės (įstaigos) kodas

Parašai

2019-06-14 09:47:14

S-2019-3743

Dokumentą užregistravęs darbuotojas

NEPASIRAŠOMIEJI METADUOMENYS

El. dokumento naudojimo metaduomenys

Techninė informacija

El. dokumento
specifikacijos ID

Elektroninio dokumento
grupė

eDVS pavadinimas ir versija

Parašai

ADOC-V1.0

GeDOC

DocLogix v12.5.0.0

El. dokumento klasifikavimas

Saugykla

Parašai

Bylos (tomo) indeksai

Bylos (tomo) indeksas

17.3